

Advies 679 | Samenvatting

De klacht ziet op een Europese niet-openbare procedure voor een overheidsopdracht voor advies- en ingenieursdiensten ten behoeve van dijk- en duinverbetering [regio].

Klachtonderdeel 1

De Commissie overweegt dat onduidelijk is aan de hand van welk beoordelingskader de score voor het (sub)gunningscriterium 'Interviews' tot stand is gekomen, waarmee in ieder geval sprake lijkt van een schending van het transparantiebeginsel. Omdat het onduidelijke beoordelingskader voor de interviews niet pas aan de hand van de beoordeling aan het licht kwam, maar de onduidelijke wijze van beoordelen reeds uit de aanbestedingsstukken bleek en ondernemer daarover geen vragen heeft gesteld, heeft ondernemer op dit onvoldoende proactief gehandeld. De Commissie neemt dit klachtonderdeel daarom niet verder in behandeling.

Klachtonderdeel 2

De Commissie oordeelt dat aanbesteder de gunningsbeslissing onvoldoende gemotiveerd heeft omdat aanbesteder op geen enkel onderdeel inzage heeft gegeven in de kenmerken van de winnende inschrijving.

De Commissie acht dit klachtonderdeel **gegrond**.

Commissie van Aanbestedingsexperts

Advies 679

1. Feiten

- 1.1. Aanbesteder heeft op 5 oktober 2021 een vooraankondiging geplaatst voor een Europese niet-openbare aanbesteding voor een overheidsopdracht voor advies- en ingenieursdiensten ten behoeve van het project dijk- en duinverbetering [regio].
- 1.2. In de Inschrijvingsleidraad van 10 januari 2022 is, onder meer, het volgende bepaald:

Begripsbepalingen

`Concretiseringsfase

1. Fase waarin Inschrijver na het voornemen tot gunnen in samenspraak met Aanbesteder zijn Inschrijving verder concretiseert. Indien deze fase leidt tot een positief resultaat (zie ook paragraaf 3.4), zal de Opdracht definitief aan Inschrijver gegund worden (stap 1).
2. Fase waarin Opdrachtnemer en Opdrachtgever na definitieve gunning volgens het motto 'eerst denken, dan doen' investeren in een voorspelbaar verloop en gemeenschappelijk beeld van de verkenningsfase door deze fase aan de voorkant te doordenken en te doorleven (stap 2)`.

`Opdracht

De Opdracht betreft een overheidsopdracht voor Diensten, zijnde advies- en ingenieursdiensten zoals ondersteuning/begeleiding, advisering en het leveren van de benodigde producten, ten behoeve van de verkenningsfase van het project dijk- en duinverbetering [regio].

De verkenningsfase heeft als belangrijkste doel om te komen tot een gedragen voorkeursalternatief (VKA) en een plan-M.E.R. inclusief Nota van Antwoord o.b.v. de gepubliceerde voorkeursbeslissing.'

Paragraaf 1.4 (Inhoud van de Opdracht)

'De opdracht bestaat op hoofdlijn uit het uitvoeren van een verkenningsfase voor het HWBP-project dijk- en duinverbetering [regio] om te komen tot een gedragen VoorKeursAlternatief (VKA) met de benodigde ontwerpwerkzaamheden en het uitvoeren van conditionerende en technische bureauonderzoeken, het inventariseren van de benodigde vergunningen en een voorbereiding MER fase-1. Een gedetailleerde scope staat beschreven in hoofdstuk 6 van de Vraagspecificatie.'

Paragraaf 2.1 (Algemeen)

'Aanbesteder volgt een Europese aanbesteding volgens de niet-openbare procedure. Op deze aanbestedingsprocedure is het Aanbestedingsreglement Werken 2016 (ARW 2016) van toepassing.'

Paragraaf 3.1 (Procedure)

'(...)

Deze Inschrijvingsleidraad met alle bijbehorende bijlagen is met zorg samengesteld. Mocht u desondanks tegenstrijdigheden en/of onvolkomenheden tegenkomen dan dient u dat aan te geven in de vragenrondes zoals voorgeschreven in dit document. Als later blijkt dat de uitvraag tegenstrijdigheden en/of onvolkomenheden bevat die u redelijkerwijze had kunnen opmerken, dan zijn deze voor uw risico'.

Paragraaf 3.5 (Concretiseringsfase)

'De concretiseringsfase bestaat uit twee stappen. Stap 1 is onderdeel van de aanbestedingsprocedure en vindt plaats direct nadat het voornemen tot gunning aan alle Inschrijvers bekend is gemaakt., bij de start van de Alcatel periode. Stap 2 is onderdeel van de Overeenkomst en wordt uitgevoerd na gunning. Stap 1 wordt hieronder toegelicht. Stap 2 is nader toegelicht in hoofdstuk 8 van de Vraagspecificatie.

In stap 1 van de concretiseringsfase dient beoogd Opdrachtnemer haar inschrijving proactief te concretiseren, zowel qua inhoud als qua kostprijsofbouw. Beoogd opdrachtnemer moet aantonen dat alle relevante werkzaamheden en producten in haar aanbieding zijn opgenomen welke noodzakelijk zijn om de hoofdproducten van de verkenningsfase te produceren en hoe dit tot stand komen. Ook moet beoogd Opdrachtnemer aantonen dat hij de overige ondersteuning overeenkomstig de aanpak uit hoofdstuk 5 van de Vraagspecificatie heeft meegenomen in zijn aanbieding en hoe die invulling krijgt. Inschrijver dient dit vast te leggen in een gedetailleerde specificatie, waarin ook de verduidelijkingen vanuit de interviews zijn opgenomen.

(...)'.

Hoofdstuk 4 (Gunningscriteria)

'Aanbesteder wenst de Opdracht te gunnen op grond van de economisch meest voordelige Inschrijving, vastgesteld op basis van de beste prijs-kwaliteit verhouding. Er wordt Opdracht gegeven aan die Inschrijver die de Inschrijving met de beste prijs-kwaliteitverhouding heeft gedaan binnen het plafondbedrag (zie 1.3) en die stap 1 van de concretiseringsfase naar het oordeel van Aanbesteder goed heeft doorlopen. De kwaliteit wordt beoordeeld aan de hand van 4 beoordelingscriteria: visie op de verkenningsfase, visie op de samenwerking, risicodossier en interviews.

De Inschrijving met de beste prijs-kwaliteit verhouding wordt bepaald aan de hand van (1) de inschrijvingsprijs en (2) de kwalitatieve subgunningscriteria met bijbehorende maximale kwaliteitswaarde. De bepaling van de BPKV is verder uitgewerkt in hoofdstuk 5.'

Paragraaf 4.1 (Kwalitatieve subgunningscriteria)

'De volgende maximale kwaliteitswaarde per gunningscriteria wordt gehanteerd.

Subgunningscriteria	Maximaal te behalen kwaliteitswaarde
Visie op de Verkenningsfase	[bedrag in euro's gelijk aan 31,25% van het maximale bedrag]
Visie op de Samenwerking	[bedrag in euro's gelijk aan 25% van het maximale bedrag]
Risicodossier	[bedrag in euro's gelijk aan 18,75% van het maximale bedrag]
Interviews	[bedrag in euro's gelijk aan 25% van het maximale bedrag]
Het maximale bedrag dat afgetrokken kan	[bedrag in euro's] [100%]

worden van de inschrijfprijs (excl. Btw)	
--	--

Hieronder wordt een nadere toelichting gegeven op de subgunningscriteria

(...)

4. Interviews

criterium	Interviews
Toelichting	<p>Twee Sleutelfunctionarissen van Inschrijvers worden afzonderlijk geïnterviewd door een interviewer. Een afvaardiging van het projectteam van Aanbesteder is bij dit interview aanwezig. De vragen kennen een algemeen deel gericht op de rol van de Sleutelfunctionaris, het Project en de uitvoering van de Opdracht en een specifiek deel ter verificatie van hetgeen is aangeboden in de kwalitatieve documenten (criterium 1 tot en met 3), maar ook ter verdere verdieping van hetgeen Inschrijver heeft aangeboden.</p> <p>Sleutelfunctionaris I krijgt de gelegenheid gedurende max. 15 minuten een presentatie te geven, waarin hij tenminste presenteert:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Het team dat wordt ingezet voor het uitvoeren van de Opdracht (inclusief onderbouwing waarom dit team geschikt is gelet op de aard van de Opdracht). • Visie op de wisselwerking tussen Natura 2000 en het ontwerp voor de primaire waterkeringen inclusief de 'scope' daarvan. <p><u>Toelichting:</u> Er ligt een bestuurlijke ambitie voor de verbetering van de primaire keringen op [regio] (zie Vraagspecificatie). Echter: omdat de primaire kering grenst aan een Natura 2000 gebied, is er een spanningsveld tussen de ambitie en het daadwerkelijk kunnen realiseren van de ambitie. Opdrachtgever is op zoek naar Opdrachtnemer die daarin meedenkt maar wel de risico's en de realiteit in het oog houdt.</p> <ul style="list-style-type: none"> • De rol van ON op het gebied van het begeleiden van het proces.
Tijdsduur	<ul style="list-style-type: none"> • Interview Sleutelfunctionaris I: max 60 minuten (incl. presentatie) • Interview Sleutelfunctionaris II: max. 45 minuten
Doel	<p>Sleutelfunctionarissen van Inschrijver tonen met dominante informatie aan de Opdracht en de Inschrijving te doorgronden, zich eraan te committeren en in staat te zijn het binnen hun functie te allen tijde goed te kunnen managen.</p>
Vereisten	<p>- Sleutelfunctionarissen moeten personen zijn die een belangrijke functie vervullen in de voorbereiding of dagelijkse uitvoering van het verkenningsproces en moeten ook daadwerkelijk worden ingezet voor deze opdracht.</p> <p>Aanbesteder wenst de volgende twee Sleutelfunctionarissen te interviewen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • sleutelfunctionaris I: de Sleutelfunctionaris die in operationele zin eindverantwoordelijk is voor het totale project en

	<p>daarmee verantwoordelijk is voor tijd, geld en kwaliteit en operationeel het primaire aanspreekpunt is voor Opdrachtgever.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sleutelfunctionaris II: de functionaris die in de ogen van Inschrijver als tweede Sleutelfunctionaris een belangrijke rol speelt in de (inhoudelijke) uitvoering van de verkenningsfase en met name de integraliteit tussen het OM en TM spoor. <p>Zie ook hierna: toelichting bij de gunningcriteria (paragraaf 4.2)</p>
Beoordelingspunten	<p>Presentatie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Mate waarin en de wijze waarop de continuïteit binnen het team (incl. eventueel ingehuurde derden) wordt geborgd. - De kwaliteit en ervaring van de aangeboden 'hoofdrospelers' binnen het team inclusief borging daarvan. - Mate waarin Inschrijver een visie heeft op een 'goede samenwerkingsvorm'; - Mate waarin Inschrijver helder maakt welke wijze van samenwerking nodig is om de doelstellingen van de verkenningsfase te bereiken en maakt duidelijk waarom dat zo is. <p>Interviews</p> <ul style="list-style-type: none"> - Mate waarin Sleutelfunctionaris vertrouwd en consistent is met de Opdracht en de Inschrijving en deze doorgrond, blijkend uit de gegeven antwoorden. - Mate waarin Sleutelfunctionaris in staat is om de Opdracht binnen zijn functie te allen tijde te managen, blijkend uit de gegeven antwoorden. - Mate waarin de Sleutelfunctionaris zijn antwoorden onderbouwt met verifieerbare uitvoeringsinformatie. - Mate waarin Sleutelfunctionaris ambitie en commitment toont'.

1.2.1. Paragraaf 4.2 (behaalde kwaliteitswaarde)

'Per subgunningscriterium kan een cijfer van 2, 4, 6, 8 of 10 worden behaald. Bij het beoordelingscijfer 10 wordt de maximale kwaliteitswaarde toegekend zoals weergegeven in de tabel aan het begin van paragraaf 4.1. Onderstaande tabel bevat een overzicht van de beoordelingscijfers en geeft een indicatie waaraan tenminste moet worden voldaan om in aanmerking te komen voor een bepaald cijfer. Er zijn twee tabellen. Eén tabel voor de subgunningscriteria 1 t/m 3 (tabel 4.1) en daaronder een tabel voor het subgunningscriterium 4 (tabel 4.2). Onder het kopje 'Overzicht kwalitatieve waarden per score en per subgunningscriterium' is tabel 4.3 opgenomen waarin per subgunningscriterium de kwalitatieve waarden bij een beoordelingscijfer zijn aangegeven.

Hoe beter Aanbesteder wordt overtuigd van de doeltreffendheid van de invulling van de verschillende criteria door Inschrijver, hoe hoger de waardering. Inschrijver dient Aanbesteder te overtuigen dat zijn invulling de beste, meest relevante en realistische invulling is om het beschreven doel te bereiken. Onderbouwing met verifieerbare uitvoeringsinformatie/praktijkvoorbeelden waaruit blijkt dat hetgeen Inschrijver aanbiedt realistisch en haalbaar is, draagt bij aan een betere beoordeling. Een SMART, concrete en project specifieke invulling draagt bij aan een betere beoordeling.

Tabel 4.1: kwalitatieve documenten (subgunningscriteria 1 tot en met 3):

10	<p><u>Uitstekend</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • De beantwoording is volledig en; • De beantwoording is SMART, concreet en projectspecifiek en; • De beantwoording is aansprekend en ook zeer overtuigend onderbouwd met verifieerbare uitvoeringsinformatie en; • De beantwoording is zeer goed doordacht en bevat creatieve/innovatieve elementen en; • Uit de beantwoording blijkt dat Inschrijver zeer goed in staat is de projectdoelstellingen te realiseren en; • Uit de beantwoording blijkt duidelijk dat Inschrijver de Opdracht zeer goed doorgrondt.
8	<p><u>Goed</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • De beantwoording is volledig en; • De beantwoording is SMART, concreet en projectspecifiek en; • De beantwoording is overtuigend onderbouwd met verifieerbare uitvoeringsinformatie en • Uit de beantwoording blijkt dat Inschrijver goed in staat is de projectdoelstellingen te realiseren en; • Uit de beantwoording blijkt duidelijk dat Inschrijver de Opdracht goed doorgrondt.
6	<p><u>Neutraal</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • De beantwoording is volledig of er ontbreken alleen minder significante punten en; • De beantwoording is voldoende SMART, concreet en projectspecifiek en; • De beantwoording is niet meer dan redelijk en/of voldoende overtuigend onderbouwd met verifieerbare uitvoeringsinformatie en; • Uit de beantwoording blijkt voldoende dat Inschrijver in staat is de projectdoelstellingen te realiseren en • Uit de beantwoording blijkt voldoende dat Inschrijver de Opdracht voldoende doorgrondt.
4	<p><u>Onvoldoende</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Er ontbreken één of meer relevante onderdelen in de beantwoording en/of; • De beantwoording is onvoldoende SMART, concreet en projectspecifiek en/of; • De beantwoording is niet overtuigend onderbouwd met verifieerbare uitvoeringsinformatie en/of; • Uit de beantwoording blijkt onvoldoende dat Inschrijver in staat is de projectdoelstellingen te realiseren en/of;
2	<p><u>Slecht</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Er ontbreken meerdere relevante onderdelen in de beantwoording en/of; • Er is geen invulling gegeven aan het gevraagde aspect en/of; • De beantwoording is niet onderbouwd met verifieerbare uitvoeringsinformatie en/of; • Uit de beantwoording blijkt niet dat Inschrijver in staat is de projectdoelstellingen te realiseren en/of

	<ul style="list-style-type: none"> • Uit de beantwoording blijkt dat Inschrijver de Opdracht niet doorgrondt.
--	--

Tabel 4.2: interviews (subgunningscriterium 4):

10	<p><u>Uitstekend:</u> Sleutelfunctionaris is zeer goed op de hoogte van de inhoud van de Opdracht en de Inschrijving en committeert zich daar volledig aan. Hij heeft met zijn antwoorden laten zien zeer coöperatief te zijn en zeer goed in staat te zijn de Opdracht binnen zijn functie te allen tijde goed te kunnen managen. Hij heeft zijn antwoorden zeer goed onderbouwd met verifieerbare uitvoeringsinformatie en toont veel ambitie en commitment.</p>
8	<p><u>Goed:</u> Sleutelfunctionaris is goed op de hoogte van de inhoud van de Opdracht en de Inschrijving en committeert zich daaraan. Hij heeft met zijn antwoorden laten zien meer dan gemiddeld coöperatief te zijn en goed in staat te zijn de Opdracht binnen zijn functie te allen tijde goed te kunnen managen. Hij heeft zijn antwoorden goed onderbouwd met verifieerbare uitvoeringsinformatie en toont ambitie en commitment.</p>
6	<p><u>Voldoende:</u> Sleutelfunctionaris is voldoende op de hoogte van de inhoud van de Opdracht en de Inschrijving en committeert zich daaraan. Hij heeft met zijn antwoorden laten zien voldoende coöperatief te zijn en voldoende in staat te zijn de Opdracht binnen zijn functie te allen tijde goed te kunnen managen. Hij heeft zijn antwoorden matig onderbouwd met verifieerbare uitvoeringsinformatie en toont weinig ambitie en commitment.</p>
4	<p><u>Onvoldoende:</u> Sleutelfunctionaris is niet voldoende op de hoogte van de inhoud van de Opdracht en/of committeert zich daar niet volledig aan. Hij heeft met zijn antwoorden niet voldoende laten zien coöperatief te zijn en in staat te zijn de Opdracht binnen zijn functie te allen tijde goed te kunnen managen. Hij heeft zijn antwoorden niet onderbouwd met verifieerbare uitvoeringsinformatie en toont geen of weinig ambitie en commitment.</p>
2	<p><u>Slecht:</u> Sleutelfunctionaris is niet op de hoogte van de inhoud van de Opdracht en de Inschrijving en committeert zich daar niet aan. Hij heeft met zijn antwoorden niet laten zien coöperatief te zijn en in staat te zijn de Opdracht binnen zijn functie te allen tijde goed te kunnen managen. Hij heeft zijn antwoorden niet onderbouwd met verifieerbare uitvoeringsinformatie en toont geen ambitie en commitment'.</p>

Paragraaf 5.3 (Organisatie van de beoordeling)
 (...)

2. Beoordeling door middel van interviews

Het subgunningscriterium 4 (interviews) zal worden beoordeeld aan de hand van interviews met de twee Sleutelfunctionarissen die de Inschrijver heeft aangebo-

den. Aan de hand van de interviews wordt beoordeeld of de Sleutelfunctionarissen de (uitvoering van) Opdracht binnen hun functie goed doorgronden, zich eraan committeren en goed kunnen managen. De vragen zullen hier nadrukkelijk op zijn gericht, mede in het licht van de ingediende schriftelijke kwalitatieve documenten voor criteria 1 t/m 3. Het interview kan mede dienen ter verificatie van hetgeen is aangeboden in één van de kwalitatieve documenten, maar ook ter verdere verduidelijking van hetgeen Inschrijver heeft aangeboden.

De Aanbestedende dienst gaat ervan uit, dat de aangeboden Sleutelfunctionarissen doorslaggevend zijn om de Opdracht tot een succes te maken. Met iedere Sleutelfunctionaris afzonderlijk wordt een gesprek gevoerd. De te houden interviews duren maximaal drie kwartier per Sleutelfunctionaris en zullen onafhankelijk plaatsvinden met twee Sleutelfunctionarissen per Inschrijver. Voorwaarde is, dat de personen die Inschrijver als Sleutelfunctionaris afvaardigt ook daadwerkelijk en actief worden ingezet bij het uitvoeren van de Opdracht.

De interviews zullen plaats vinden in de periode zoals aangegeven in de planning op Negometrix. De Aanbestedende dienst bepaalt de locatie, de definitieve datum en het tijdstip van de interviews.

Ook bij de beoordeling van de interviews kennen de leden van de beoordelingscommissie eerst ieder afzonderlijk punten toe aan de interviews. De individuele scores worden vervolgens besproken in de voltallige beoordelingscommissie. De beoordelingscommissie stelt per Inschrijver de definitieve scores en motiveringen in consensus vast voor de interviews.

Voor het vaststellen van de eindscore geldt het volgende. De twee te interviewen Sleutelfunctionarissen kunnen afzonderlijk maximaal 50% van de maximaal te behalen totale kwaliteitswaarde voor subgunningscriterium 4 behalen. De twee Sleutelfunctionarissen worden beoordeeld en per geïnterviewde kent de beoordelingscommissie een puntenscore toe.

De interviews worden afgenomen door een bij deze aanbesteding betrokken medewerker van de Aanbestedende dienst of een externe die geen lid is van de beoordelingscommissie. Deze persoon ontvangt ter voorbereiding van de interviews de kwaliteitsdocumenten en bereidt de interviews voor met de beoordelingscommissie. Tijdens het interview zijn de leden van de beoordelingscommissie aanwezig voor de beoordeling. Zij mengen zich niet in het interview, tenzij ze daartoe worden uitgenodigd door de interviewer.

Het gehele interview zal op audio worden opgenomen en direct opgeslagen onder een unieke bestandsnaam (corresponderend met de naam van de Inschrijver).

Het gestelde in de interviews maakt integraal onderdeel uit van de Inschrijving. De Inschrijving (inclusief de interviews) maakt na definitieve gunning onderdeel uit van de Overeenkomst.

Belangrijke aandachtspunten:

De Aanbestedende dienst wijst er nadrukkelijk op dat de Sleutelfunctionarissen van de Inschrijver tijdens de interviews alleen inhoudelijk nadere toelichting (verduidelijking) mogen geven op het kwalitatieve deel van de Inschrijving. Het is niet toegestaan, tijdens de interviews af te wijken van hetgeen is ingediend in die zin, dat een essentiële wijziging dan wel aanvulling ontstaat van de Inschrijving. Met andere woorden: de geïnterviewde dient zich te beperken tot het geven van inlichtingen ter verduidelijking (incl. eventuele verdere verdieping) van hetgeen is aangeboden in de kwalitatieve documenten. Antwoorden die afwijken van hetgeen is opgenomen in de kwalitatieve documenten kunnen mede reden vormen

voor een lagere score. Hetzelfde geldt voor antwoorden van Sleutelfunctionarissen die onderling tegenstrijdig zijn.

Bij de beoordeling van de interviews zullen punten worden toegekend voor de mate waarin de geïnterviewde sleutelpersoon duidelijk heeft kunnen maken dat hij de Opdracht (de uitvoering van de Opdracht) en de Inschrijving goed doorgrondt en mede gelet op passende kennis en ervaring in te zetten tijdens de uitvoering van de Opdracht (blijkend uit de beantwoording van de vragen) in staat is de Opdracht te allen tijde binnen zijn functie goed te kunnen managen (...). Om hier een goed beeld van te krijgen zullen de vragen worden gerelateerd aan de functie en met name zijn gericht op de Opdracht en de projectdoelstelling van de Aanbestedende dienst en de ingediende kwalitatieve documenten.

LET OP:

De reeds beoordeelde kwalitatieve documenten criteria 1 t/m 3 zullen niet opnieuw worden beoordeeld. Echter: indien één of meerdere antwoorden die over deze documenten gaan, afwijken van hetgeen is opgeschreven waardoor bijvoorbeeld sprake blijkt te zijn van een minder goede prestatie, dan de beoordelingscommissie heeft kunnen afleiden uit de schriftelijke documenten, dan zal dit in het kader van de interviews meewegen naar een lagere score. De gegeven scores op de kwalitatieve documenten blijven ongewijzigd.

Voorbeeld:

Prestatie: er worden 0 klachten ingediend gedurende de uitvoering. Interviews: Sleutelfunctionaris geeft aan dat is bedoeld: 0 schriftelijk gegronde klachten. Dat wijkt aanzienlijk af van de prestatie waarin Inschrijver aangeeft dat er geen klachten zullen worden ingediend en wat positief heeft meegewogen in de eindscore voor de Prestatieonderbouwing.

Zoals aangegeven maakt hetgeen de Sleutelfunctionarissen stellen tijdens de interviews integraal onderdeel uit van de Overeenkomst. De Aanbestedende dienst gaat ervan uit, dat de Sleutelfunctionarissen bevoegd zijn uitspraken te doen waaraan Inschrijver kan worden gehouden. Inschrijver dient hier nadrukkelijk intern aandacht aan te besteden'.

1.3. Op 8 april 2022 heeft aanbesteder de gunningsbeslissing aan inschrijver verstuurd.

1.4. In de gunningsbeslissing valt, onder meer, te lezen dat:

'Gunningscriterium 1. Visie op de Verkenningsfase

Beoordeling [ondernemer x]:

[Ondernemer X scoorde op dit onderdeel een 8 en behaalde daarmee dezelfde score als [ondernemer].

(...)

Gunningscriterium 2. Visie op de Samenwerking

Beoordeling [ondernemer x]:

[Ondernemer x] scoorde op dit onderdeel een 6 en behaalde daarmee een lagere score dan [ondernemer].

(...)

Gunningscriterium 3. Risicodossier

Beoordeling [ondernemer x]:

[Ondernemer X] scoorde op dit onderdeel een 6 en behaalde daarmee een lagere score dan [ondernemer].

(...)

Gunningscriterium 4. Interviews

Beoordeling Sleutelfunctionaris 1 van [ondernemer X]:

Sleutelfunctionaris 1 van [ondernemer X] scoorde op het interview een 10 en behaalde daarmee dezelfde score dan Sleutelfunctionaris 1 van [ondernemer].

Beoordeling Sleutelfunctionaris 2 van [ondernemer X]:

Sleutelfunctionaris 2 van [ondernemer X] scoorde op het interview een 10 en behaalde daarmee dezelfde score dan Sleutelfunctionaris 2 van [ondernemer].

(...)'.

- 1.5. Op 26 april 2022 heeft ondernemer een klacht met betrekking tot de gunningsbeslissing ingediend bij aanbestedder, waarop door aanbestedder op 5 mei 2022 is gereageerd.
- 1.6. Vervolgens heeft ondernemer op 16 september 2022 een klacht bij de Commissie ingediend (zie paragraaf 2 hierna). Aanbestedder heeft op 28 september 2022 aan de Commissie laten weten geen verdere inhoudelijke reactie te geven op de ingediende klacht en verwijst naar zijn reeds gegeven reactie aan ondernemer op 5 mei 2022 (zie paragraaf 3 hierna).

2. Beschrijving klacht en onderbouwing

2.1. Klachtonderdeel 1

- 2.1.1. Ondernemer X heeft voor subgunningscriterium 1 een 8 gehaald, voor subgunningscriteria 2 en 3 een 6 en voor de interviews tweemaal een 10. Dit is niet verenigbaar met hetgeen bepaald in de Memorie van Toelichting bij de Aanbestedingswet 2012 waaruit blijkt dat besprekingen met gegadigden of inschrijvers mogen plaatsvinden "maar alleen met het oog op verduidelijking of aanvulling van de inhoud van hun offerte, alsmede van de eisen van de aanbestedende diensten, en voor zover zulks geen discriminatie veroorzaakt."
- 2.1.2. Deze beoordeling strookt ook niet met hetgeen bepaald in de aanbestedingsdocumenten. In paragraaf 5.3 sub c onder 2 van de Inschrijvingsleidraad staat opgenomen dat de sleutelfunctionarissen worden beoordeeld op de vraag of zij de (uitvoering van de) opdracht binnen hun functie goed doorgronden, zich eraan committeren en goed kunnen managen. De vragen tijdens de interviews zullen daarop gericht zijn, mede in het licht van de ingediende schriftelijke kwalitatieve documenten voor criteria 1 t/m 3. Daarbij is bepaald dat het interview mede kan dienen ter verificatie van hetgeen is aangeboden en ook ter verduidelijking van wat de inschrijver heeft aangeboden.
Ook staat in diezelfde paragraaf als 'belangrijk aandachtspunt' opgenomen dat de sleutelfunctionarissen tijdens de interviews alleen inhoudelijk een nadere toelichting mogen geven op het kwalitatieve deel van de inschrijving. Het is daarbij niet toegestaan om tijdens de interviews af te wijken van de inschrijving, waardoor er een wijziging dan wel aanvulling ontstaat van de inschrijving. De sleutelfunctionarissen dienen zich te beperken tot het geven van inlichtingen ter verduidelijking van de kwalitatieve delen van de inschrijving. Sterker nog, antwoorden die afwijken van hetgeen is omschreven in het kwalitatieve deel kunnen een reden zijn voor een lagere score. Ondernemer merkt op het erg merkwaardig te vinden dat ondernemer X tweemaal een 10 heeft gekregen voor de interviews, terwijl zij voor de kwalitatieve subgunningscriteria 2 en 3 het cijfer 6 heeft gescoord.

2.1.3. Ondernemer hecht er vervolgens aan te benadrukken dat een matige kwalitatieve invulling niet meer kan worden dan dat, ook niet door uitstekende interviews door de sleutelfunctionarissen. Indien deze invulling van de aanbesteding wel mogelijk zou zijn concludeert ondernemer dat daarmee het doel van de BVP (Best Value Practice) procedure teniet gaat en dat er dus een fundamenteel gebrek kleeft aan de aanbesteding. Immers sleutelfunctionarissen die zich uitstekend committeren aan en uitstekende managers zijn van een matige invulling van de aanbesteding, leidt alsnog tot een matig uitgevoerde aanbesteding.

2.2. Klachtonderdeel 2

2.2.1. Ten tweede klaagt ondernemer dat de motivering van de gunningsbeslissing niet voldoet aan de motiveringsplicht zoals neergelegd in artikel 2.130 Aw 2012.

2.2.2. Op grond van artikel 2.130 Aw 2012 dient aanbesteder de kenmerken en relatieve voordelen van de uitgekozen inschrijving kenbaar te maken. Aanbesteder heeft in de gunningsbeslissing uitsluitend de inschrijfsom en de toegekende cijfers per gunningscriterium en de daaraan gelieerde korting weergegeven. Aanbesteder heeft op geen enkel criterium aangegeven wat de daadwerkelijke kenmerken en relatieve voordelen zijn van ondernemer X die tot die cijfers hebben geleid. Een enkele verwijzing per gunningscriterium naar het cijfer wat ondernemer X voor dat criterium heeft behaald, is volgens ondernemer niet voldoende.

2.2.3. Ondernemer geeft voorts aan dat uit recente jurisprudentie blijkt dat het in de motivering uitsluitend verwijzen naar de door de beoogd winnaar behaalde cijfers – hetgeen aanbesteder in de motivering doet – onvoldoende invulling geeft aan de vereisten uit de wet.

2.2.4. Uit adviezen van de Commissie van Aanbestedingsexperts blijkt dat een interview als kwalitatief subgunningscriterium is toegestaan, maar dat de gunningsbeslissing op dat punt uitvoerig moet worden gemotiveerd en dat juist bij de BVP-methode, het van belang is dat de aanbestedende dienst de gunningsbeslissing gedegen motiveert zodat alle inschrijvers de beoordeling kunnen controleren om te bezien of de beoordeling de gunningsbeslissing rechtvaardigt. Ook blijkt uit een advies van de Commissie van Aanbestedingsexperts dat bij de onderhavige beoordelingssystematiek, waarin vooraf niet concreet is aangegeven hoe een inschrijving een bepaalde score kan halen, de gunningsbeslissing aan een afgewezen inschrijver dan duidelijk dient te maken welke door de winnende inschrijver voorgestelde oplossingen uiteindelijk een betere score hebben opgeleverd dan door de afgewezen inschrijver voorgestelde oplossingen en waarom dat zo is.

3. **Reactie aanbesteder**

3.1. Klachtonderdeel 1

3.1.1. Met ondernemer is aanbesteder van oordeel dat interviews met sleutelfunctionarissen een standaardonderdeel zijn in een BVP-procedure en dat dit is toegestaan op basis van (de MvT bij) de Aanbestedingswet 2012. Aanbesteder geeft hierbij aan dat het interview niet tot doel had om te bezien of er een klik is (tussen de aanbestedende dienst en de inschrijver) en dit is ook niet als zodanig beoordeeld.

3.1.2. Aanbesteder geeft aan dat het niet merkwaardig is dat de winnende inschrijving op 2 kwalitatieve subgunningscriteria een 6 (neutraal) scoort en op beide interviews een 10 (uitstekend) kan scoren. Doordat deze scores op basis van geheel verschillende factoren tot stand komen [aangebesteder verwijst hierbij naar tabel 4.1 versus tabel 4.2, zie paragraaf 01.2] is dat niet merkwaardig.

3.1.3. Aanbesteder hecht eraan te benadrukken dat zowel de afgevaardigde sleutelfunctionarissen van ondernemer als die van ondernemer X een uitstekend interview hebben doorlopen en deze 'sleutelfunctionarissen' zeer goed op de hoogte zijn van de inhoud van de Opdracht en de Inschrijving en zich daar volledig aan committeren.

3.2. Klachtonderdeel 2

3.2.1. Aanbesteder geeft aan dat artikel 2:130 lid 1 Aw 2012 bepaalt dat de brief aan de afgewezen inschrijver 'de relevante redenen voor de beslissing' moet bevatten. In lid 2 van dit artikel is bepaald dat onder relevante redenen in ieder geval wordt verstaan 'de kenmerken en relatieve voordelen van de uitgekozen inschrijving alsmede de naam van de begunstigde'. In de Memorie van Toelichting op dit artikel (Kamerstukken II 2009/10, 32 440, nr. 3) is aangegeven dat de gunningsbeslissing in elk geval "de eindscores van de afgewezen inschrijver en de winnende inschrijver moet bevatten, evenals de scores van de afgewezen inschrijver op specifieke kenmerken en de reden(en) waarom op dat specifieke kenmerk eventueel niet de maximale score is toegekend". De gunningsbeslissing inclusief bijlage met een nadere motivatie waarin de kenmerken en de relatieve voordelen van de winnende inschrijver zijn opgenomen, bevat deze informatie.

3.2.2. Aanbesteder hecht eraan te benadrukken dat een verdere verplichting tot het verstrekken van een toelichting op de scores van de winnende inschrijver niet volgt uit de Parlementaire Geschiedenis bij artikel 2.130 Aw 2012.

3.2.3. Aanbesteder geeft tevens aan dat de gunningsbeslissing niet alleen de eindscores van de inschrijving als die van de winnende inschrijver bevat, maar eveneens de scores op alle te onderscheiden kwalitatieve criteria; ook van de winnende inschrijver en een nadere motivatie in een bijlage. Met het bekendmaken van de deelscores van de winnende inschrijving en de nadere motivatie in de bijlage kunnen de afgewezen inschrijvers, aan de hand van de factoren waarop die scores (2, 4, 6, 8 en 10) zijn gebaseerd en de motivatie, nog verdergaand de kenmerken en de relatieve voordelen van de winnende inschrijver afleiden.

3.2.4. Ten slotte geeft aanbesteder aan dat nadere inzage in de inschrijving van de winnende inschrijver niet van aanbesteder verwacht kan worden. De beoordeling van de inschrijvingen is aan de beoordelingscommissie, bestaande uit meerdere deskundige leden. Het recht van een afgewezen inschrijver gaat niet zo ver dat hij: 1. kennis kan nemen van de andere inschrijvingen en 2. aan de hand daarvan de beoordeling van de beoordelingscommissie kan overdoen.

4. **Beoordeling**

4.1. De Commissie stelt vast dat aanbesteder op 5 oktober 2021 een vooraankondiging geplaatst heeft voor een Europese niet-openbare aanbesteding voor een overheidsopdracht voor advies- en ingenieursdiensten ten behoeve van dijk- en duinverbetering. Op deze aanbestedingsprocedure zijn onder andere de volgende bepalingen van toepassing: Delen 1 en 2 van de Aw 2012, ARW 2016 en de Gids Proportionaliteit (2e herziene versie die op 1 juli 2020 in werking getreden is).

Klachtonderdeel 1

4.2. Ondernemer klaagt dat één van de subgunningscriteria ('Interviews') geen zelfstandig gunningscriterium betreft, terwijl het wel als zodanig is gescoord, waardoor het interview niet op transparante wijze bij de beoordeling is betrokken.

Beknopt oordeel

De Commissie overweegt dat onduidelijk is aan de hand van welk beoordelingskader de score voor het (sub)gunningscriterium 'Interviews' tot stand is gekomen, waarmee in ieder geval sprake lijkt van een schending van het transparantiebeginsel. Omdat het onduidelijke beoordelingskader voor de interviews niet pas aan de hand van de beoordeling aan het licht kwam, maar de onduidelijke wijze van beoordelen reeds uit de aanbestedingsstukken bleek en ondernemer daarover geen vragen heeft gesteld, heeft ondernemer op dit onvoldoende proactief gehandeld. De Commissie neemt het klachtonderdeel daarom verder niet in behandeling.

Toelichting

Onvoldoende proactief

- 4.3. De Commissie overweegt dat van een (potentiële) gegadigde of inschrijver een proactieve houding mag worden verwacht. Dit houdt in dat een onderneming die voornemens is op een opdracht in te schrijven – mogelijke – onduidelijkheden of onvolkomenheden in de aanbestedingsstukken bij aanbesteder moet signaleren zodra hij die redelijkerwijze behoorde op te merken. De ratio daarvan is dat aanbesteder daarmee in staat wordt gesteld (de gevolgen van) een mogelijke inbreuk op het van toepassing zijnde recht ongedaan te maken in een stadium waarin de nadelige gevolgen daarvan voor alle betrokken partijen zoveel mogelijk beperkt kunnen blijven (zie bijvoorbeeld Adviezen 227 en 287).
- 4.4. Aanbesteder heeft de hiervoor bedoelde verplichting nader uitgewerkt in hoofdstuk 3.1 van de Inschrijvingsleidraad (zie 1.2). Hierin is de verplichting voor ondernemer opgenomen om aanbesteder in de vragenrondes op de hoogte te brengen van tegenstrijdigheden en/of onvolkomenheden indien ondernemer die redelijkerwijze had kunnen opmerken, anders zijn ze voor het risico van ondernemer.
- 4.5. Ondernemer heeft met betrekking tot dit klachtonderdeel geen vragen gesteld en derhalve onvoldoende proactief gehandeld. Dat interviews een standaard onderdeel zouden betreffen van BVP-procedures, zoals ondernemer stelt, is geen omstandigheid die maakt dat van ondernemer niet kon worden gevergd dat hij in ieder geval een vraag zou stellen over het beoordelingskader. De Commissie staakt daarom de behandeling van dit klachtonderdeel.
- 4.6. De Commissie heeft enkel tot dit oordeel kunnen komen door het hier geldende beoordelingskader voor interviews te onderzoeken. Ten overvloede behandelt de Commissie daarom onderstaand op welke wijze het beoordelingskader voor interviews in de aanbestedingsstukken is weergegeven.

Ten overvloede: toetsingskader voor interviews als gunningscriterium

- 4.7. Onderzoek naar de geschiktheid van inschrijver om de te gunnen opdracht uit te voeren en gunning van de opdracht zelf zijn twee afzonderlijke verrichtingen, beheerst door verschillende regels en voorzien in duidelijk verschillende doelstellingen (zie EU-Hof, C-532/06, 24 januari 2008 (Lianakis); EU-Hof, C-199/07 (Commissie/Griekenland), 12 november 2009). In beginsel bestaat er een strakke scheiding tussen selectiecriteria (geschiktheidseisen) die zien op de geschiktheid van de onderneming en gunningscriteria die zien op de inschrijving.

- 4.7.1. Uit artikel 2.115, lid 2, sub g Aw 2012 (gebaseerd op Overweging 94 van de considerans van Richtlijn 2014/24/EU) blijkt dat kwalificaties (opleiding etc.) en ervaring van personeel mogen worden meegewogen bij de beoordeling van aanbestedingen als (1) de beoordeling ziet op personeel dat met de uitvoering van de betrokken opdracht wordt belast en (2) de kwaliteit van dat personeel een aanzienlijke invloed kan hebben op het niveau van de uitvoering van de opdracht.
- 4.7.2. De Commissie overweegt dat een interview met sleutelfunctionarissen in beginsel moet worden gezien als een selectie criterium. In dit geval niet is geklaagd over het hanteren van dat selectie criterium als subgunningscriterium en ook overigens acht de Commissie het voor de onderhavige opdracht voor advies- en ingenieursdiensten niet per definitie onmogelijk dat aanbesteder interviews met sleutelfunctionarissen betreft bij de gunning van de opdracht (zie ook Hof Den Haag 17 maart 2015, ECLI:NL:GHDHA:2015:413, Ziut B.V./Gemeente Alblasserdam, ro. 15).

Zelfstandig of afhankelijk gunningscriterium?

- 4.8. De Commissie overweegt dat interviews of presentaties op twee manieren kunnen worden betrokken bij de gunning van een opdracht, namelijk als afhankelijke en/of als zelfstandige (sub)gunningscriteria.

Afhankelijk gunningscriterium

- 4.9. Een afhankelijk gunningscriterium dient als verduidelijking/toelichting op een ander gunningscriterium. Bij het hanteren van een afhankelijk gunningscriterium dient voldoende duidelijk te zijn (1) aan welk (sub)gunningscriterium (of aan welke criteria) dit afhankelijke gunningscriterium gekoppeld is en (2) op welke wijze en in welke mate de score voor het 'hoofdcriterium' kan worden bijgesteld.
- 4.9.1. Is sprake van een afhankelijk gunningscriterium dan betekent dat dat de score voor het hoofdcriterium aan de hand van het afhankelijke criterium kan worden bijgesteld. Die bijstelling zal in de regel moeten plaatsvinden tot een zeker maximum van de oorspronkelijk gegeven score, omdat het afhankelijke gunningscriterium anders niet meer is te zien als ondergeschikt aan het hoofdcriterium en dus niet meer afhankelijk is te noemen.
- 4.9.2. Een te grote bijstellingsmogelijkheid kan leiden tot een risico op favoritisme en willekeur en lijkt in ieder geval een schending van het transparantiebeginsel. Als voorbeeld kan worden gedacht aan een aanbestedende dienst die een plan van aanpak laat toelichten aan de hand van een presentatie. Blijkt de toegekende score van een inschrijver achteraf in overwegende mate af te hangen van de presentatie en is de inhoud van het plan van aanpak bijzaak gebleken, dan lijkt niet het plan van aanpak te zijn beoordeeld, maar de persoon die de presentatie hield. Als, in die situatie, alleen een (sub)gunningscriterium voor beoordeling van het plan van aanpak is beschreven, is onduidelijk op welke criteria de persoon die presentatie hield is beoordeeld en heeft de aanbestedende dienst de schijn gewekt zich schuldig te maken aan favoritisme of willekeur.

Zelfstandig gunningscriterium

- 4.10. Wanneer sprake is van een zelfstandig gunningscriterium is geen sprake van overlap met andere gunningscriteria, in die zin dat de beoordeling van het gunningscriterium op zichzelf staat en het gunningscriterium volledig onafhankelijk kan worden gescoord.

- 4.11. De Commissie overweegt dat een aanbesteder niet per definitie een keuze hoeft te maken tussen het hanteren van een afhankelijk of een zelfstandig gunningscriterium voor interviews of presentaties zolang op een duidelijke, precieze en on-dubbelzinnige wijze blijkt op welke wijze de beoordelingssystematiek is vormgegeven zodat alle behoorlijk geïnformeerde en normaal oplettende inschrijvers de juiste draagwijdte kunnen begrijpen en zij deze op dezelfde manier interpreteren. Het afhankelijke deel van een criterium kan bijvoorbeeld leiden tot de bijstelling van de score voor een hoofdcriterium en het zelfstandige deel kan onafhankelijk van andere criteria leiden tot een bepaalde score. In alle gevallen moet wel duidelijk zijn op welke wijze een score tot stand komt en welke maximale scores kunnen worden behaald.

'Interviews' is een afhankelijk (sub)gunningscriterium

- 4.12. De Commissie oordeelt dat de behoorlijk geïnformeerde en normaal oplettende inschrijver mocht veronderstellen dat het (sub)gunningscriterium 'Interviews' bij de beoordeling afhankelijk zou zijn van de overige kwalitatieve criteria. Dat leidt de Commissie als volgt af uit verschillende passages uit de Inschrijvingsleidraad.

- 4.12.1. In paragraaf 5.3 sub c onder 2 van de Inschrijvingsleidraad is opgenomen dat de sleutelfunctionarissen worden beoordeeld op de vraag of zij de (uitvoering van de) opdracht binnen hun functie goed doorgronden, zich eraan committeren en goed kunnen managen. In paragraaf 5.3 sub c onder 2 van de Inschrijvingsleidraad is tevens opgenomen dat 'de vragen tijdens de interviews daarop gericht zullen zijn, mede in het licht van de ingediende schriftelijke kwalitatieve documenten voor criteria 1 t/m 3.' In de beoordelingstabel die is weergegeven in paragraaf 4.2 van de Inschrijvingsleidraad wordt de te behalen score gerelateerd aan de mate waarin de sleutelfunctionarissen op de hoogte zijn van de Opdracht en de Inschrijving. Hierin leest de Commissie aanwijzingen dat de interviews afhankelijk zijn van de overige kwalitatieve criteria 1 t/m 3.

- 4.12.2. In paragraaf 5.3 van de Inschrijvingsleidraad is als belangrijk aandachtspunt bovendien opgenomen dat de sleutelfunctionarissen tijdens de interviews alleen inhoudelijk een nadere toelichting mogen geven op het kwalitatieve deel van de inschrijving waarbij het niet toegestaan is om tijdens de interviews af te wijken van de inschrijving, waardoor er een wijziging dan wel aanvulling ontstaat van de inschrijving. De sleutelfunctionarissen dienen zich te beperken tot het geven van inlichtingen ter verduidelijking van de kwalitatieve delen van de inschrijving. In de Inschrijvingsleidraad (par. 5.3 sub c onder 2) is verder bepaald dat het interview 'mede' kan dienen ter verificatie van hetgeen is aangeboden in één van de kwalitatieve documenten, maar ook ter verdere verduidelijking van hetgeen Inschrijver heeft aangeboden. Of aanbesteder hiermee uitputtend heeft willen zijn (het interview dient ter verificatie of ter verduidelijking) blijkt niet uit de stukken. Voor zover aanbesteder heeft bedoeld dat het interview niet alleen zou dienen ter verificatie en verduidelijking, maar ook nog een andere functie zou vervullen, overweegt de Commissie dat uit de stukken onvoldoende duidelijk blijkt welke andere functie het interview dan zou vervullen en welk beoordelingskader daarvoor zou gelden. De Commissie ziet het interview dan ook als een afhankelijk (sub)gunningscriterium dat afhankelijk is gesteld van de overige kwalitatieve criteria.

Score voor interviews

- 4.13. De score voor 'Interviews' leidt in dit geval tot een maximale kwaliteitswaarde die overeenkomt met 25 % van de maximale aftrek, zoals blijkt uit de tabel onder 1.2. Die score kan worden gezien als een bijstelling van de scores voor de overige criteria, waarbij de score voor 'Interviews' bij de overige criteria in gelijke mate leidt tot bijstelling. Ter illustratie: voor de totaalscore maakt niet uit of drie scores

van 20 ieder met 10 punten (20+10, 20+10 en 20+10 = 90) naar boven worden bijgesteld, of dat een aparte score van 30 bij drie scores van 20 worden opgeteld (60+30 = 90) – in beide gevallen is de totaalscore immers 90.

- 4.13.1. Door een separate score toe te kennen aan het (sub)gunningscriterium 'Interviews' heeft aanbesteder wel de suggestie gewekt dat sprake is van een zelfstandig beoordeeld (sub)gunningscriterium en is niet meer te bepalen welk hoofdcriterium in welke mate is bijgesteld. Daarmee is onduidelijk aan de hand van welk beoordelingskader de score voor het (sub)gunningscriterium 'Interviews' tot stand is gekomen, waarmee in ieder geval sprake lijkt van een schending van het transparantiebeginsel.
- 4.13.2. In dit geval leidt de schending van het transparantiebeginsel niet tot gegrondheid van de klacht. De Commissie is van oordeel dat het onduidelijke beoordelingskader voor de interviews niet pas aan de hand van de beoordeling aan het licht kwam, maar de onduidelijke wijze van beoordelen reeds uit de aanbestedingsstukken bleek.

Klachtonderdeel 2

De gunningsbeslissing is onvoldoende gemotiveerd en voldoet daarmee niet aan de wettelijke vereisten zoals bepaald in artikel 2.130 Aw 2012.

Beknopt oordeel

De Commissie oordeelt dat aanbesteder de gunningsbeslissing onvoldoende gemotiveerd heeft omdat aanbesteder op geen enkel onderdeel inzage heeft gegeven in de kenmerken van de winnende inschrijving. De Commissie verklaart dit klachtonderdeel daarom **gegrond**.

Toelichting

Toetsingskader

- 4.14. De Commissie overweegt dat de plicht om de gunningsbeslissing te motiveren twee doelen dient: 1. de afgewezen inschrijver duidelijk maken hoe zijn inschrijving is beoordeeld, wat hij goed en wat hij minder goed heeft gedaan en hoe hij het beter had kunnen doen, en 2. de afgewezen inschrijver duidelijk maken dat de beoordelingsprocedure correct en volgens de regels van het aanbestedingsdocument is uitgevoerd door een vergelijking te maken tussen de aan de afgewezen inschrijver gegeven beoordeling en de beoordeling van de winnende inschrijving (zie Advies 639 onder 4.3.1).
- 4.15. Op grond van art. 2.130 lid 1 en lid 2 Aw 2012 is aanbesteder verplicht om de relevante redenen voor de gunning in de mededeling van de gunningsbeslissing op te nemen. Die verplichting houdt in dat die mededeling in ieder geval "de kenmerken en relatieve voordelen van de uitgekozen inschrijving" moet bevatten (zie Adviezen 280, 326, 389, 417, 425, 551 en 610 en Rb. Rechtbank Gelderland (vzr.) 7 november 2019, ECLI:NL:RBGEL:2019:5011, r.o. 4.3; Rb. Midden-Nederland (vzr.) 3 juli 2020, ECLI:NL:RBMNE:2020:2584, r.o. 4.20 en Rb. Amsterdam (vzr.) 6 oktober 2020, ECLI:NL:RBAMS:2020:4896, r.o. 4.7) en waarom de afgewezen inschrijver niet de maximale score heeft behaald (zie Adviezen 147, 389 en 417).
- 4.16. De Commissie overweegt dat een aanbesteder dan ook de relatieve voordelen en kenmerken van de winnende inschrijving bekend moet maken, voor zover dat voor de afgewezen inschrijver nodig is om te kunnen beoordelen of het aanhangig maken van een juridische procedure zinvol is en om te achterhalen wat hij goed

en minder goed gedaan heeft. Deze relatieve voordelen en kenmerken kunnen ook zien op onderdelen waarop de winnende inschrijver gelijk of lager heeft gescoord dan de afgewezen inschrijver (zie Advies 551, ov. [5.3.5] en 610, ov. [5.3.3]). Indien aan een winnende inschrijver voor deze onderdelen een te hoge score is toegekend, kan dat immers invloed hebben op de uitkomst van de aanbestedingsprocedure in die zin dat de opdracht aan de afgewezen inschrijver moet worden gegund.

- 4.17. Aanbesteder heeft uitsluitend weergegeven welke score de winnende inschrijver heeft behaald (zie 1.4) maar heeft geen verdere informatie over de winnende inschrijving gegeven. De Commissie overweegt dat als beoordeling aan de hand van bepaalde aspecten plaatsvindt, dit wel controleerbaar moet zijn en moet blijken uit de relatieve voordelen en kenmerken van een inschrijving, waarbij uiteraard geen vertrouwelijke informatie mag worden gedeeld met andere inschrijvers, en een onderbouwing moeten vormen van de toegekende score. Uit de motivering blijkt niet, ook niet op hoofdlijnen, welke inhoud uit de inschrijving van de winnende inschrijver (welke 'kenmerken') hebben geleid tot de toegekende scores. Daarmee heeft aanbesteder niet voldaan aan zijn motiveringsplicht en verklaart de Commissie dit klachtonderdeel **gegrond**.

Ten overvloede: *vertrouwelijke informatie*

- 4.18. Ten overvloede verwijst de Commissie naar Advies 639 waarin de Commissie heeft overwogen dat veelal allerlei informatie die in inschrijvingen worden opgenomen niet vertrouwelijk is en bijvoorbeeld op websites van inschrijvers te vinden is. Derhalve is het (bijna) altijd mogelijk om (enige) informatie over de relatieve voordelen en kenmerken van de winnende inschrijving te verstrekken zonder de plicht tot vertrouwelijk behandelen van de inschrijvingen te schenden. Een van de beoordelingspunten met betrekking tot de 'Visie op de Verkenningfase' is bijvoorbeeld 'de mate waarin inschrijver duurzaamheid en innovatie efficiënt en effectief vormgeeft'. Op de website van ondernemer is uitgebreid terug te vinden hoe ondernemer hier in zijn bedrijfsproces vorm aan geeft, inclusief het benoemen van specifieke functionarissen hieromtrent en het tot in detail uitwerken van verschillende projecten waaruit blijkt hoe recentelijk vormgegeven is aan duurzaamheid en innovatie.

- 4.19. Uit het voorgaande volgt dat klachtonderdeel 2 gegrond is.

5. Advies

De Commissie neemt het eerste klachtonderdeel niet in verdere behandeling en acht het tweede klachtonderdeel **gegrond**.

Den Haag, 22 december 2022

Mr. M.C. Pinto

Vicevoorzitter